

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 441/2010-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. I. st., J. I. ml., mal. M. I., nar. ..., T. I., nar. ... a F. I., nar. ..., všetci bytom O., zákonne zastúpených J. I. st., právne zastúpených advokátom JUDr. M. S., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v prítomnosti účastníka konania a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice v konaní vedenom pod ČVS: ORP- 1001/1-OJP-KE-2007 (pôvodne vedenom pod ČVS: ORP-229/1-OVK-K2-2004) a postupom Okresnej prokuratúry Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 997/09 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 Pv 607/2004) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. I. st., J. I. ml. a mal. M. I., nar. ..., T. I., nar. ..., a F. I., nar. ..., odmieta.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2010 doručená sťažnosť J. I. st., J. I. ml., mal. M. I., nar. ..., T. I., nar. ..., a F. I., nar. ..., všetci bytom O. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, v prítomnosti účastníka konania a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP- 1001/1-OJP-KE-2007 (pôvodne vedenom pod ČVS: ORP-229/1-OVK-K2-2004) a postupom Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 997/09 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 Pv 607/2004).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli účastníkmi trestného konania v pozícii poškodených vedeného pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa ustanovení § 224 ods. 1 a 2 zákona č. 140/4961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

Predkladajúc chronologický prehľad procesných úkonov trestného konania vykonaných od „oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin“, ktoré bolo podané 3. marca 2004, do zastavenia trestného stíhania uznesením vyšetrovateľa okresného riaditeľstva PZ ČVS: ORP-1001/1-OJP-KE-2007 zo 14. júna 2010

poukazujú sťažovatelia na porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v namietanom konaní okresného riaditeľstva PZ.

Sťažovatelia vidia porušenie svojho „ústavného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov“ aj v postupe okresnej prokuratúry a v tomto smere argumentujú tým, že samotná okresná prokuratúra ako orgán vykonávajúci dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní sama výslovne konštatovala „vo svojich prípisoch“ prietáhy v konaní, pričom „nevykonala úkony smerujúce k ich odstráneniu“.

Uznesením vyšetrovateľa okresného riaditeľstva PZ zo 14. júna 2010 bolo trestné stíhanie bez vznesenia obvinenia konkrétnej osobe zastavené v zmysle ustanovení § 215 ods. 1 písm. b) a 4 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) s tým, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. V sťažnosti podanej proti tomuto uzneseniu splnomocnenec poškodeného (sťažovateľ J. I., nar. ..., vystupujúci aj ako zákonný zástupca ostatných maloletých poškodených–sťažovateľov) namietal porušenie ustanovení § 208 ods. 1 Trestného poriadku, v „zmysle ktorého mal vyšetrovateľ umožniť poškodenému a jeho splnomocnencovi v primeranej lehote preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania“, s tým, že tento im „preštudovať spisy neumožnil, čím došlo k závažnej vade konania a zároveň k porušeniu práv poškodeného vyplývajúcich najmä z ustanovení § 46 (obdobne tak aj § 54) Trestného poriadku“.

Podaná sťažnosť bola uznesením okresnej prokuratúry č. k. 3 Pv 997/09-203 z 24. augusta 2010 zamietnutá ako nedôvodná.

Podľa názoru sťažovateľov z obsahu uznesenia o zastavení trestného stíhania vyplýva „nelogickosť jeho záverov a nesprávne a nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, na ktoré sťažovatelia a poškodení (oznamovatelia) mienili poukázať, pokiaľ by postupom policajného orgánu a prokuratúry nebol znemožnený výkon ich ústavného práva“.

Sťažovatelia uvádzajú, že okresná prokuratúra uznesením, ktorým ich sťažnosť proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania zamietla, „odoprela poškodenému právo na

prejednanie veci v prítomnosti účastníka konania a k vyjadreniu sa k dokazovaniu, čím výraznou mierou zasiahla do práv poškodeného a jeho zástupcu v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku“. Sťažovatelia v uvedenom postupe vidia porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa č. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

V závere sa sťažovatelia vyjadrujú, že ochranu uvedených základných práv podľa ústavy uplatnili následne aj na základe podnetu podaného v zmysle ustanovení § 31 a nasledujúcich zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“).

Na základe uvedeného sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vo veci samej rozhodol nálezom, v ktorom by vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného riaditeľstva PZ v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1001/1-OJP-KE-2007 (pôvodne vedenom pod ČVS:ORP-229/1-OVK-K2-2004) a postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 997/09 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 Pv 607/2004), zrušil uznesenie okresného riaditeľstva PZ ČVS: ORP-1001/1-OJP-KE-2007 zo 14. júna 2010 a uznesenie okresnej prokuratúry č. k. 3 Pv 997/09-203 z 24. augusta 2010, vrátil vec okresnému riaditeľstvu PZ na ďalšie konanie a priznal sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie vo výške 6 150 € každému z nich, ako aj trovy konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prejednávania.

Ústavný súd považuje za potrebné v prvom rade uviesť, že z formálneho hľadiska sa sťažnosť vyznačuje nedostatkom v podobe neúplnej špecifikácie námietky porušenia ústavy, kde sťažovatelia namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy označili v petite sťažnosti len slovnou špecifikáciou bez číselného označenia príslušného článku ústavy. Rovnako nedostatočne špecifikovali v petite sťažnosti námietku porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru, v ktorej neoznačili slovným vymedzením konkrétne právo, porušenie ktorého namietajú.

Ústavný súd uvedené nedostatky sťažnosti preklenul bez toho, aby sťažovateľov vyzýval na opravu sťažnosti, a vychádzajúc z celého kontextu sťažnosti v predmete konania vymedzil námietku porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu aj príslušným článkom ústavy (čl. 46 ods. 1) a námietku porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru špecifikoval konkrétnym právom, a síce právom na prejednanie záležitosti sťažovateľov v primeranej lehote.

Sťažovatelia teda namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva PZ v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1001/1-OJP-KE-2007 (pôvodne vedenom pod ČVS: ORP-229/1-OVK-K2-2004) a postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 997/09 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 Pv 607/2004).

Zároveň sťažovatelia namietajú porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v označených konaniach okresného riaditeľstva PZ a okresnej prokuratúry.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1. K námietke porušenia základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva sťažovateľov na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva PZ a postupom okresnej prokuratúry v namietaných konaniach

Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rozhodnutí Krumpel a Krumpelová v. Slovensko z 5. júla 2005 (sp. zn. 56195/00) uviedol, že poškodené osoby uplatňujúce si nárok na náhradu škody v trestnom konaní majú nárok profitovať zo záruk čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože takéto konanie možno považovať za rozhodujúce pre určenie ich „občianskych práv“. Je potrebné poznamenať, že ESLP sa v danom prípade z hľadiska porušenia základných práv sťažovateľov zaoberal ich trestnou vecou, v rámci ktorej nebolo len začaté trestné stíhanie, ale došlo aj ku vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe (napr. III. ÚS 189/06, III. ÚS 324/05).

Z uvedeného vyplýva, že možnosť domáhať sa ochrany práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a teda rovnako základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poškodeným v rámci trestného konania je podmienené skutočnosťou uplatnenia nároku na náhradu škody v trestnom konaní, čo možno za určitých podmienok považovať za konanie vo veci poškodeného (v jeho záležitosti). Podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu.

Doterajšia judikatúra ústavného súdu (napr. I. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06, III. ÚS 254/2010) týkajúca sa namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy subjektom majúcim v rámci trestného konania status poškodeného sa ustálila v tom, že poškodený v trestnom konaní, ktoré nedospelo do štádia vznesenia obvinenia konkrétnej osobe, nedisponuje možnosťou domáhať sa vyslovenia porušenia označeného základného práva (napr. I. ÚS 212/07, II. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06). Až vznesenie obvinenia považuje ústavný súd za moment, ktorý poskytuje poškodenému v trestnom konaní možnosť uplatňovať si ochranu proti konkrétnemu možnému pôvodcovi svojho poškodenia, a teda z neho robí „vec“, na prerokovanie ktorej bez zbytočných prietáhov má nárok v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (aj v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Vychádzajúc z už citovanej judikatúry a súčasne z okolností prípadu sťažovateľov ústavný súd posúdil námietku porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva PZ v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1001/1-OJP-KE-2007 (pôvodne vedenom pod ČVS:ORP-229/1-OVK-K2-2004) a postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 997/09 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 Pv 607/2004) ako zjavne neopodstatnenú. U sťažovateľov ide totiž o prípad trestného konania, kde si ako poškodení svoj nárok na náhradu škody voči obvinenému uplatniť nemôžu, pretože obvinenie konkrétnej osobe vznesené nebolo. Táto situácia vylučuje sťažovateľov z možnosti profitovať zo záruk garantovaných čl. 6 ods. 1 dohovoru (ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy).

2. K námietke porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného riaditeľstva PZ a okresnej prokuratúry v namietaných konaniach

2.1 Vo vzťahu k časti sťažnosti týkajúcej sa námietky porušenia označených základných práv garantovaných sťažovateľom ústavou postupom okresného riaditeľstva PZ v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1001/1-OJP-KE-2007 (pôvodne vedenom pod ČVS:ORP-229/1-OVK-K2-2004) poukazuje ústavný súd na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ostatným orgánom verejnej moci princípom subsidiarity. V zmysle tohto princípu rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd, resp. iný orgán verejnej moci (III. ÚS 181/04, III. ÚS 29/09).

V rámci prípravného konania vyšetrovateľ okresného riaditeľstva PZ uznesením ČVS:ORP-1001/1-OJP-KE-2007 zo 14. júna 2010 trestné stíhanie v trestnej veci sťažovateľov (poškodených) v zmysle § 215 ods. 1 písm. b) a 4 Trestného poriadku (pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci) zastavil.

Podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Podľa § 185 ods. 2 Trestného poriadku sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie policajta okrem uznesenia o začatí trestného stíhania.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 215 ods. 6 Trestného poriadku obvinený a poškodený môžu proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania okrem odseku 1 písm. f) (schválenie zmieru medzi obvineným a poškodeným) podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Sťažovatelia v zmysle uvedených ustanovení Trestného poriadku teda disponovali možnosťou uznesenie vyšetrovateľa okresného riaditeľstva PZ ČVS: ORP-1001/1-OJKP-KE-2007 zo 14. júna 2010 o zastavení trestného stíhania napadnúť sťažnosťou, ktorú aj jeden zo sťažovateľov ako poškodený (zákonný zástupca ostatných sťažovateľov) prostredníctvom svojho splnomocnenca využil. O sťažnosti rozhodovala okresná prokuratúra svojím uznesením sp. zn. 3 Pv 997/09 z 24. augusta 2010. V jej právomoci bolo preskúmať konanie predchádzajúce vydaniu napadnutého uznesenia a poskytnúť tak ochranu označeným základným právam sťažovateľov v prípade ich potencionálneho porušenia. Táto okolnosť vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv podľa ústavy v uvedenom konaní okresného riaditeľstva PZ.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia sťažovateľmi označených základných práv podľa ústavy postupom okresného riaditeľstva PZ v konaní vedenom ČVS: ORP-1001/1-OJP-KE-2007 (pôvodne vedenom pod ČVS: ORP-229/1-OVK-K2-2004) odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2.2 Pokiaľ ide o sťažovateľmi namietané porušenie označených základných práv zaručených ústavou postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 997/09 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 Pv 607/2004), ústavný súd pripomína nutnosť splnenia podmienky konania v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre sa podnetom rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Sťažovatelia teda majú možnosť domáhať sa preskúmania postupu okresnej prokuratúry v konaní týkajúceho sa rozhodovania o sťažnosti podanej proti uzneseniu vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 997/09 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 Pv 607/2004) prostredníctvom podnetu podľa citovaného ustanovenia § 31 ods. 1 a nasledujúcich zákona o prokuratúre. Túto možnosť aj realizovali podnetom doručeným Krajskej prokuratúre v Košiciach 15. novembra 2010. Podnet sťažovateľov nebol v čase rozhodovania ústavného súdu príslušným prokurátorom ešte vybavený.

Sťažovatelia teda disponujú dostatočne účinným prostriedkom nápravy namietaného porušenia svojich základných práv (pozri obdobne III. ÚS 214/07). V prípade zistenia nezákonnosti v zmysle námietok sťažovateľov vo vzťahu k rozhodovaniu okresnej prokuratúry o opravnom prostriedku proti uzneseniu vyšetrovateľa o zastavení trestného stíhania má príslušný prokurátor pri vybavení podnetu oprávnenie záväzným pokynom nariadiť „opätovné začatie trestného stíhania podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku“ (pozri stanovisko generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 4/2004 z 4. mája 2004), čím by sa poskytnutá ochrana základných práv sťažovateľov premietla aj do roviny obnovenia stavu pred ich porušením.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Ak by teda sťažovatelia neboli spokojní s vybavením svojho prvotného podnetu zo strany príslušného prokurátora, majú možnosť uplatniť svoje opodstatnené námietky formou opakovaného podnetu podľa ustanovení § 34 zákona o prokuratúre.

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých sú oprávnení podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Ústavný súd zotrváva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že sťažovatelia sú pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinní vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých sú oprávnení podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03, II. ÚS 94/06).

Sťažnosť sťažovateľov kvalifikuje ústavný súd ako podanú predčasne, keďže o uvedenom dostupnom a účinnom právnom prostriedku ochrany ich základných práv nebolo dosiaľ príslušným orgánom verejnej moci rozhodnuté. Ústavný súd preto sťažnosť posúdil v rovine námietky porušenia označených základných práv postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 997/09 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 Pv 607/2004) ako neprípustnú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľov odmietol, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010